

Izjava ob 4 jutraj.

Stane mesečno 20.— Din
za inozemstvo 30.—
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravišтво:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnici:

Maribor, Barvarska ul. 1.
Celje, Aleksandrova c.

Račun pri poštn. čekov.
zavodu št. 11.842.

Ljubljana, 15. aprila.

Iz Beograda prihajajo zanimive vesti, ki za vsakega mislečega človeka pomenijo precejšnjo razjasnitev položaja. Opozicija napada vlado, kriči o njeni nezmožnosti in moralnih slabostih, trdi, da bo narod razliral vladne stranke na volitvah. V tem hipu vlada predlaga kralju, naj se razpusti Narodna skupščina in razpiše volitve v roku dveh mesecev.

Človek bi sodil, da je s tem ustrezno željam opozicije, ki ne more dati garancij za delo, a odreka vladnim strankam, da imajo zaslobo pri volitvah. Opozicija, od Davidovića do Korošca, se zniža volitvam. Očitno jih sklanja in ugovarja razpustitve skupščine. Torej vlada, ki je iz na zatožni klopi pred narodno sodnijo, forsira volitve, opozicija pa hoče to sodbo porinuti v neznano bodočnost.

Jasno je, da se opozicija boji volitev. Boji se jih Davidovića skupina, boji se jih zemljoradniki in muslimani. Boji se jih Nemci, a najbolj se jih boji naša klerikalci. Ti se na vse možne načine zvičujejo in približujejo radikalom, samo da bi l. 1924. narod ne bil poklican, da izreče svojo volilno razsodbo.

To nad vse značilno dejstvo treba poudariti pred narodom. Narod je izgubil poverenje v to skupščino. Z velikim nadammi jo je 18. marca 1923 izvolil. Izvoljeni so obetali zlato gradovo. Glasilo SLS je poskakovalo radosti in ta lanske pomlad smo pričakovali, da se pojavijo obetani čudeži. A prišel je samo Markov protokol. Prišel je kučnik. Prišlo je silno povišanje davkov vseh vrst, linearni pribitek. Prišlo je povišanje tarifov. Prišlo so koncesije Nemcem. Izgubili smo Reko, a lastna granica ni urejena. Samouprave so ostale neuporabne, ustava je torej na papirju. Nezadovoljstvo je zrastle.

Kdo je za vse to odgovoren? Koga naj se narod drži? Koga naj prime za odgovornost? Koga naj zlasti zagrabi nemško volitvost? Ali naj se drži poslanec, voljenih v Makedoniji ali v Rumuniji? Ne, držati se more le 21 tigrov, ki jih je izvolilo 18. marca 1923. Ti so stvar vodili tako, da je vse propadlo. Ti so spravili homogeno radikalno vlado na krmljo in s tem vse ono, kar zdaj označujemo kot korpeljo, nezmožnost, pristranost, centralizem, velebrstvo itd.

Na sodni klopi bo sedelo 21 tigrov. Boje se zaključne obravnave, katero predlaga Pašić - Pribičević vlada 23. avgusta ob 7. dopoldne. Boje se porote volitve, ki bodo pod jasno obzornostjo vse javnosti obsodili te tigrove, da ne grešili nad narodom, ki so ga prevarili s neizvršljivimi obljubami, ki so jih zatajili. In čim so prišli v Beograd, so mesto za avtonomijo delali za radikalni režim.

Kot obtožitelji bodo nastopili naši kmetje, obrtniki, uradniki, delavci, invalidi, ki so vsi mnogo pričakovali od skupščine in ima vsak v žepu neplačano menico SLS.

Gosp. Korošec je pri kralju zabrenkal mlo struno, da bogvarji zdaj volitve razpisati. Trdil je, da bi SLS prav rada tudi z radikali skupaj sedela. Izjavil je, da je mogoče, da se stori blok med radikali SLS in — Davidovićevo gruno, vse v kup pa da bo blaženošlavljal Radić. Samo da se potlane tazej one, ki nastopajo pred narodno poroto kot neizprosnih obtožitelji, t. j. samostojne demokrate. Stvar pa je preveč prozorna, da bi mogla usneti. Intriga klerikalcev proti vladni koaliciji in njihovo ponužanje pod fignov peresom ali Nastasa Petrovića ali Ljube Jovanovića je že izrabljena, SLS se ne bo posrečilo, da odloži dan narodne sodbe, ki se je boji samo oni, ki ima slabo vest.

Ločitev zakona med Habsburžani

Cesarjevičeva hčerka — socialistka
Dunaj, 15. aprila. j. Včeraj se je končala dolga in zapletena pravda za ločitev zakona med knezom Otonom Windischgrätzom in njegovo soprogo nadvojvodinjo Elizabeto, hčerko bivšega avstrijskega kronprince Rudolfa. Proces je trajal štiri leta. Štiri otroci iz tega zakona so bili že s prejšnjo razsodbo odvzeti materi. Zanimivo je, da je nadvojvodinja Elizabeta že več časa organizirana članica avstrijske socialno — demokratske stranke.

Ali ste že poslali? naročnino za „Jutro“

Kralj konzultira voditelje strank

PREDSEDNIK JOVANOVIĆ IN LJUBA DAVIDOVIĆ V AVDIJENCI. — ODLOČITEV BRZČAS SELE DRUGI TEDEN. — OPOZICIONALNI VODITELJI ZAPUŠČAJO BEOGRAD.

Beograd, 15. aprila. r. Danes popoldne se je vršila v kabinetu predsednika vlade Nikole Pašića konferenca, katere so se udeležili vsi ministri. Razpravljali so o razpletu krize. Gosp. Pašić je popoldne konzultiral tudi več prvakov radikalne stranke in se mudil v predsedništvu vlade zvečer do 20. Član vlade je izjavil vašemu dopisniku, da on absolutno meni, da je izključena vsaka kombinacija poslovne vlade opozicijskega bloka in da je možna ednole volilna vlada Pašić-Pribičević.

Beograd, 15. aprila. p. Danes popoldne se je mudil na dvoru Ljuba Jovanovića, ki je kralju poročal o politični situaciji. Za njim je bil v avdienci od 17. do 20. ure Ljuba Davidović. Po avdienci je izjavil novinarjem, da je kralju izrazil željo, naj preden pristopijo k reševanju krize, konzultira vse šefe poedinih parlamentarnih skupin. Izrazil se je, da kralj polaga važnost na njegovo mnenje glede razvoja nadaljnjih parlamentarnih dogodkov. Jutri ob 5-30 bo sprejet na dvoru dr. Spaho, pojutrišnjem pa po vsej verjetnosti Vojta Lazić.

Danes je odpotoval v Ljubljano dr. Korošec, v Zagreb dr. Maček in v Sarajevo dr. Hranica. Jutri odpotuje po avdienci na dvoru v Sarajevo tudi dr. Spaho. Davidović odpotuje v soboto v Subotico, na velikonočni ponedeljek pa menda v Zagreb.

Beograd, 15. aprila. r. Tretji dan krize je potekal danes brez posebnih dogodkov. Videti je, da želi kralj v svrhu razčiščenja vprašanja, je — li je Narodna skupščina še delazmožna ali ne, izbrpno konzultirati vse opozicijske šefe. Dosedanji svetovalci niso mogli dati kroni potrebnih potrdil za delazmožnost parlamenta in zato se čim dalje bolj utrjuje mnenje, da je edini izhod iz parlamentarne krize Pašić - Pribičevićeva volilna vlada. Si-

tuacijo opozicije je danes še v prav izdatni meri poslabšalo najnovejšo potrdilo Stjepana Radića glede njegove izjave o Makedoniji.

Zanimiva je s opozicije lansirana vest o Nastasu Petroviću, ki je baže izjavil, da bi v slučaju, ako bi Davidović dobil mandat za sestavo nove vlade, z nekoliko radikali izstopil iz kluba in se pridružil opozicijskemu bloku, event. bi vstopil tudi v vlado Davidovića. V radikalskih krogih pa se zatrjuje, da si bi Petrović to dobro premislil, kor bi ga v tem slučaju Pašić odstranil iz radikalne stranke in ga vselej onemogočil. Če je Pašić zlahka onemogočil Protiča, se misli, da bo kos tudi Nastasu Petroviću. Zato se smatra, da bi v tem slučaju Nastas Petrović bil popolnoma osamljen.

Po vsej priliki je pričakovati, da kriza ne bo rešena pred koncem tega tedna. Njen razplet se pričakuje za prve dni prihodnjega tedna. Kralj odpotuje v četrtak v Topoljo, kjer ostane do nedelje zvečer. Potem bo šele nadaljeval konzultiranje šefov poedinih strank. V parlamentu je našlo že popolno mrtvilo. Posamezni poslanski klubi so kar naprej prazni. Sedjojajo se le poedinii šefi opozicijskih skupin, danes so se pa še ti odpeljali.

Beograd, 15. aprila. r. Danes popoldne sta dolgo konferirala o političnem položaju g. Ljuba Jovanović in g. Pašić ter se dogovarjala glede nadaljnjega postopanja vladnih skupin.

SOGLASJE S SAMOST. DEM. KLUBOM.

Beograd, 15. aprila. p. Današnja »Reč« priobčuje brzojavke iz vseh krajev države, med njimi zlasti iz Dvora. Babne grede, Petrinje, kjer se je demokratska stranka soglasno izrekla za taktiko in program Pribičevićeve skupine. »Reč« pravi, da je koalicijska samostojnega demokratskega kluba z radikalno stranko nujna in potrebna za očuvanje državne in narodnega jedinstva na podlagi Vidovdanske ustave.

Radić potrjuje makedonski intervju

IZJAVE O NEZAVISNI MAKEDONIJI SO AVTENTICNE. — OGORČENJE OSTALE OPOZICIJE.

Dunaj, 15. aprila. j. Stjepan Radić je izjavil vašemu dopisniku, da je njegov intervju, ki ga je objavil bolgarski list »Nezavisna Makedonija« in ki je povzročil precejšnjo pozornost, bil od besede do besede pravilno objavljen.

S tem odpadejo vsi dvomi, ali je Radić označil politiko Pašića kot politiko stare Turčije in kot nevarnost za Balkan. Radić je poudarjal, da je v intervjuu tudi izjavil, da je sovraštvo med Hrvatini in Srbi le navidezno, da ga pa sedanjii režim sistematično neiti. V federaciji bo to sovraštvo izginilo. Glavna stvar je, da se odpravijo nasprotstva med Bolgarijo in Jugoslavijo, kar pa je mogoče le tedaj, če se izloči Pašićeva politika, notranja in zunanja.

Beograd, 15. aprila. p. Današnje »Beogradske Novosti« so afilirale Radićevo izjavo, da je od besede do besede točna izjava, ki jo je podal soliškemu listu »Neodvisna Makedonija« in v kateri zahleval, naj se Makedonija vrne Bolgariji.

Ta vest je vzbudila med blokšii veliko ogorčenje, zlasti med pristaši skupine Ljube Davidovića. Demokrati Davidovićeve frakcije menijo, da dela Radić namenoma, da prepreči delovanje opozicijskega bloka in da pripravi teren za nove volitve, kar je njegova največja želja.

Katastrofa vled poplav

Beograd, 15. aprila. p. Po poročilih, ki prihajajo danes v Beograd, poplave še vedno napredujejo. Nade na upadanje vode se niso obistinile. Vodovje narašča naravnost katastrofalno. Po beogradske ulicah ob Savi in Donavi teče voda kakor v potoku. Vase Borča je popolnoma pod vodo. Pri Čačku je voda vnovič narastla. Prebivalci Radnja so zapustili selo. Nasip pri Novi Gradiški je bil porušen in je poplavljenega 1600 ha obsejanega polja. Vlada se trudi z najodločnejšimi ukrepi, da očuva prebivalstvo pred še hušjimi katastrofami. Rešilnih akcij se intenzivno udeležujeta vojaštvo in prebivalstvo.

ŠKODA RUMUNSKJE EVAKUACIJE

Beograd, 15. aprila. r. Tehnični delegat naše razmejilvene komisije z Rumunsko, polkovnik Petković, je včeraj dopotoval v Beograd. Včeraj popoldne je v ministristvu zunanjih del poročal o evakuaciji s strani Rumunov in o nasiljih, ki so jih vršile rumunske oblasti povodom izpraznitve Pardanja in Modošca. Danes dopoldne je Petković sprejel dr. Ninšić. Polkovnik Petković se jutri vrne v Pardanj, kjer bo s pomočjo detajlne ankete prelaskl vso škodo, ki so jo izvršili Rumuni našemu prebivalstvu v omenjenih krajih. Kolikor je mogel Petković doslej ugotoviti, znaša škoda nad 4 milijone Din.

VOJVODA STEPANOVIĆ V BEOGRADU.

Beograd, 15. aprila. p. Sinoči je dopotoval v Beograd vojvoda Stepan Stepanović, da se udeleži seje glavnega odbora narodne obrane. Danes dopoldne je bil sprejet pri kralju.

Pogajanja z Italijo

Beograd, 15. aprila. p. Nocoj se je vršila seja naše in italijanske delegacije v vprašanju konvencij glede trgovinskega prometa med Jugoslavijo in Italijo. Na dnevnem redu je bilo vprašanje obmejnegu prometa. Prihodnja seja se bo vršila jutri.

ZNIŽANA VOZNIJA ZA MILANSKI SEJEM.

Beograd, 15. aprila. r. Rimska italijanska — jugoslovenska komora javlja: Minister narodne ekonomije je javil centrali italijansko-jugoslovenske komore v Rimu, da je administracija italijanskih železnic dovolila inozemskim posetnikom milanskega velesejma 50 odst. popusta na vseh železnicah na progah od meje in nazaj. Pripravljena je dati tudi posetnikom velesejma v Zagrebu 20 odstotkov popusta, ako ga dovoli Jugoslavija posetnikom sejma v Milanu.

Beograd, 15. aprila. r. Minister saobraćaja je dovolil posetnikom milanskega vzorčnega velesejma 50 odst. popust na naših progah.

NESREČA NA LETALIŠČU.

Rim, 15. aprila. e. Danes dopoldne so na letališču v Ciampinu izveklili novi vodilni zrakoplov iz hangarja, da bi očistili motorje. V ladjici sta bila dva mehanika, okoli sider pa je bilo zaposleno vojaštvo in delavstvo. Bilo je vetrovno. Nepričakovan sunek vetra je nenadoma dvignil zrakoplov v zrak in na vrhov se obviseli dva vojaka in en delavec, ki jih je zrakoplov potegnil kakih 50 metrov visoko, odkoder so padli na tla in se ubili. Mehanikoma se je posrečilo spraviti motorje v tek in sta zrakoplov pristala s zrakoplovom.

Baldwin izreka zaupnico Macdonaldu

ZNAČILEN PRIZOR V ANGLEŠKEM PARLAMENTU. — ODMEVI OTVORITVE RUSKO-ANGLEŠKE KONFERENCE.

London, 15. aprila. h. Vtis, ki ga je napravila angleško-ruska konferenca v angleški javnosti, se kristalizira v dveh smereh. Vsekakor se splošno odobrava govor Macdonalda, ne le pri njegovi stranki, temveč tudi pri liberalcih in konservativcih. Ta govor je zelo ojačil položaj vlade. Na današnji seji spodnje zbornice se je dogodil presenetljiv dogo-

dek. Baldwin je v imenu konservativcev izrecno izjavil ministrskemu predsedniku zaupanje s tem, da ga je vprašal, ali mu je znano, da ima glede stališča, ki ga je zavzel v reparacijskem vprašanju, za seboj celokupni angleški narod. Macdonald je nato odgovoril: Menim, da je stvar taka. G. Baldwinu sem zelo hvaležen, da je to izrecno izjavil.

Nemčija oficijelno pristala na predloge

STALIŠČE BELGIJE. — IZJAVE POINCAREJA.

Berlin, 15. aprila. s. V soglasju s stališčem državnih ministrov in ministrskih predsednikov posameznih dežel je drž. kabinet danes sklenil odgovoriti na odgovor reparacijske komisije glede poročila strokovnjakov pritrdilno.

Pariz, 15. aprila. s. »Petit Parisien« piše: Ako bo nemški odgovor brez drugega sprejel načrt strokovnjakov, bo mogla reparacijska komisija izročiti poročila zavzemnikom že v četrtak. Ko bo generalno tajništvo reparacijske komisije doznalo o vsebini nemškega odgovora, bo takoj to sporočilo v London in v Rim.

Pariz, 15. aprila. h. Belgijska vlada je pričela z natančnim proučevanjem strokovnjaških poročil. Theunis je izjavil, da je vlada v načelu zadovoljna s poročili z gotovimi pridržki glede pravice Belgije, ki mora dobiti plačila, potrebna za njeno obnovo. V belgijskih krogih se to stališče precizira tako, da podčrtava Theunis vprašanje jamstev, ki jih mora dati Nemčija. Belgijska vlada meni, da je po strokovnjakih predlagani

načrt sprejemljiv in da nudi upnikom dovolj jamstev. Glede odprave gospodarskih sankcij smatrajo v Bruslju, da je to mogoče le pod pogojem, da izvede Nemčija prej po ekspertih predlagane odredbe. Izgleda, da hoče bruseljska vlada sedaj doseči izmenjavo misli s Pazikom in Londonom.

Pariz, 15. aprila. j. Francoski ministrski predsednik Poincare je imel danes na banketu republikansko-demokratske in socialistične stranke važen govor, v katerem je razpravljal tudi o političnih problemih. Po nekaterih besedah o notranji politiki je Poincare izjavil, da ravnotežje po vsem svetu in zlasti ravnotežje Evrope ne more ostati stabilno, razen če se naslanja na pravico in na to, da se izpolnijo dane obljube. Mednarodni mir more imeti le takrat smisla in prinesiti ugodne rezultate, ako bo izpolnjen z religioznim in socialnim mirom. Notranja in zunanja politika, je izjavil Poincare, se ne moreta ločiti.

Trocki napoveduje vojno z Rumunijo

NJEGOV POVRATEK V RUMUNIJO. — IZJAVE O NEMŠKI REVOLUCIJI.

Moskva, 15. aprila. s. Prvi nastop Trockega po njegovi boleznii je bil posvečen mednarodnemu položaju. Trockii je med drugim izjavil: V Nemčiji se je ustavila revolucija, ker nemškemu proletarijatu ni stala na čelu komunistična stranka in ker ni imel takih voditeljev, kakor Rusija v Ljenuinu. Sicer pa nemška revolucija ni odgojena za mnogo let. Londonska pogajanja, je izjavil Trockii, bodo mogla utrditi pozicijo an-

gleških delavcev. V vprašanju carističnih dolgov bo Rusija vztrajala na svojem odklonilnem stališču.

Trockii je izjavil dalje, da ima rdeča armada poleg tehničnih pomožnih sredstev tudi moralno moč, ki manjka ostalim vojskam. Ne more dati nobene garancije, da v bodoče ne bo prišlo več do vojn. Rumunija ima svojo vojsko, ravno tako pa tudi Rusija. Ti vojski morata imeti svojo nalogo...

Nov hud potres na Japonskem?

Beograd, 15. aprila. p. Tukajšnji seizmološki zavod javlja o katastrofalnih potresih, ki so se po daljšem premoru zopet pojavili na Japonskem. Seizmografski aparati so beležili pričetek potresov ob 17.34 v razdalji 9540 km iztočno od Beograda, torej v Tihem oceanu. Trajali so 1 uro 46 minut. Ognjišče je iztočna japonska obala.

Sant Jago de Chile, 15. aprila. s. Tukaj se je obutilo več potresnih sunkov.

Hamburg, 15. aprila. s. Včeraj popoldne je tukajšnja glavna potresna stanica registrirala tri ure dolg potres, čigar daljava znaša približno 9500 km. Registriranje je pričelo ob 17.30.

Milan, 15. aprila. l. Danes ob 2.50 so se tukaj čutili lahki potresni sunki.

DELNA KRIZA NEMŠKE VLADE.

Berlin, 15. aprila. j. Državni pravosodni minister dr. Emminger je podal državnemu predsedniku svojo ostavko, ki je bila sprejeta. Državni predsednik je poveril tajnika v pravosodnem ministristvu dr. Joela z vodstvom poslov. Prizadevanje državnega kabineta, da bi dr. Emminger še nadalje obdržal ta portfelj, je ostalo brezuspešno. Demokratiški krog pozdravljajo odstop Emmingerja.

UREDITEV BREŽIČNEGA PROMETA V ANGLIJI.

London, 15. aprila. j. Na današnji seji kabineta je bilo končnoveljavno odločeno vprašanje in privatne uprave brežične telegrafije Velike Britanije. Vlada bo izrabila vse štacije Anglije za zvezo z Dominjoni in s kolonijami. Poleg tega si pridržuje pravico prevzeti nadzorstvo vseh privilegiranih zasebnih družb. Družbe smejo vzdrževati brežične zveze z inozemstvom. Vladne štacije za zvezo s Kanado se morajo dogotoviti do konca leta. Pristojbine za brežične zveze med Anglijo, Avstralijo in Južno Afriko bodo znašale dve tretjini kabelskih pristojbin.

UKINJENJE SEKVESTROV.

Beograd, 15. aprila. r. Danes se je pod predsedstvom Otokarja Rybafa vršila konferenca med zastopniki Dunavskega paroplovnega društva in našega Brodarskega sindikata radi ukinitja sekvestrov zaplenjene avstrijske imovine. Brodarski sindikat se je, kakor znano, posluževal

nekaterih objektov Dunavskega paroplovnega društva, nad katerimi se je sedaj dvignil sekvester. V komisiji je bil dosežen sporazum, da ostanejo ti objekti še v naši upravi proti najemniini dokler to vprašanje ne bo definitivno rešeno.

U VI 22/24/6. V imenu Njegovega Veličanstva Kralja! Okrajno sodišče v Ljubljani je razpravljalo danes v navzočnosti zastopnikov obeh strank o obtožbi, katero je dvignil zasebni obtožitelj »Jadranska banka d. d. v Beogradu« zoper Ivana Brozovića, odgovornega urednika dnevnika »Jutro« v Ljubljani, zaradi prestopka po § 21 tisk. zak. in je po predlogu obtožitelja, naj se kaznuje obdolženec Franc Brozović, razsodilo tako: Ivan Brozović, rojen 22. 10. 1888 v Ljubljani, pristojen v Vinico pri Crnomlju, rim. kat., oženjen, odgovorni urednik dnevnika »Jutro« v Ljubljani, že kaznovan, je kriv, da se je kot odgovorni urednik dnevnika »Jutro« v Ljubljani neosnovano branil priobčiti sledeče mu s strani »Jadranske banke d. d. v Beogradu« v smislu določil § 19 tisk. zak. v svrhu objave pripisane po pravke: 1.) z dne 29. 12. 1923 glede članka »Potapljalost se ladja« v št. 295 »Jutra« z dne 18. 12. 1923; 2.) z dne 3. 1. 1924 glede članka »Pri Jadranski banki« ki Beograd d. d.« v št. 291 »Jutra« z dne 13. 12. 1923; 3.) z dne 4. 1. 1924 glede članka »Likvidacija podjetij Jadranske banke« v št. 262 »Jutra« z dne 8. 11. 1923; 4.) z dne 4. 1. 1924 glede članka »Imobiliziranje kapitala« v št. 296 »Jutra« z dne 19. 12. 1923; 5.) z dne 5. 1. 1924 glede članka »Prodaja večine delnic Jadranske banke tujcem« v št. 301 »Jutra« z dne 25. 12. 1923; 6.) z dne 5. 1. 1924 glede članka »Proti nesolidnim hinacijam« v št. 300 »Jutra« z dne 23. 12. 1923; 7.) z dne 5. 1. 1924 glede članka »Križa v Jadranski banki« v št. 304 »Jutra« z dne 30. 12. 1923. Zakrivil je a tem prestopok po § 21. tisk. zak. z dne 17. 12. 1862, drž. zak. št. 6 iz leta 1863 in se obsoja po § 21 gori citiranega zakona na 300 Din denarne kazni oziroma v slučaju neizterljivosti na 10 dni zapore in po § 389 k. pr. r. v povračilo stroškov kazenskega postopanja. Naloži se mu po § 21 cit. zakona, da mora priobčiti vse gori navedene poslane mu popravke takoj po razglasitvi razsodbe na po § 19 tisk. zakona predpisani način. Dalje se po § 21 cit. zak. odredi, da se izdajanje lista »Jutro« ustavi, dokler ne izpolni te obveznosti. V smislu § 39 tisk. zakona se obdolženca naloži, da mora priobčiti to razsodbo na svoje stroške v 1. številki dnevnika »Jutro«, ki izide po pravomožnosti sodbe. V Ljubljani, dne 9. januarja 1924.

Gospodarstvo

Neprilike naše lesne industrije

II.

Po Sloveniji so se razlili od zadnje polpretekle dobe kakor koblice najrazličnejši trgovci iz Italije. Prišli so zastopniki znanih renomiranih trgov, a največ pa takih iz stare Italije, ki so se nastanili v novih pokrajinah. So to razni komisijonarji, posredovalci, agenti, prekupovalci itd., katerim naslednje zlasti naši manjši proizvajalci. Odpeljalo se je že precej blaga črna verba, na dolge kredite in težke šikanje. Kompetentna oblastva bi morala tudi v tem oziru podpreti domačo trgovino, ki se itak že zaradi denarne krize, visokih mezd, davkov in težkih obresti komaj še giblje. Za tujece bi se moral brezpogojno uvesti izvozniški davek, ki bi imel biti višji, kakor je današnji, ko se pobira komaj 2 odst. od deklarirane vrednosti. (Davčni nadomestek — pobran ob izvozu na carinarnicah, ako ni izvozu priloženo davčno potrdilo.) Ako si preračunamo naš lesni producent ali izvoznik svoje lastne davke v SHS, pride do prepričanja, da je v tem oziru inozemec, ki nima pri nas obrti, veliko na boljšem.

V zadnjem času se omejujejo v obratovanju tudi žagarski obrti, tako da je med lesnim delavstvom že brezposelnost. Potrebno bi bilo, da se vsaj iz nekaterih okrajev izvoz okroglega lesa, zlasti jelovega, pa tudi hrastovega in bukovega, sploh zabrani. Naši žagarski obrti so potem v stanju, da zaposlijo vse svoje delavstvo in ne bo pritožb tudi ne v tem oziru.

Veliko neprilik povzročajo slovenskim lesnim eksporterjem tudi zavarovanje valute. Generalni inšpektorat ministrstva finančnega pretrajava cene lesa do skrajnosti, tako da je le težko dobiti, oziroma uvoziti ekvivalent za izvoženo blago v tuji valjavi ali pa v dinarjih, kakor ga zahteva omenjeni inšpektorat. In če pravčasno ne opraviš uverjenj, pridejo sitnosti in protokoli, ki se vlečejo v neskončnost. Meročajni faktorji se v tem pogledu niti najmanj ne ozirajo na to, da so večkrat, zlasti Italijani, zelo slabi plačniki, da se dela z menicami, njihovimi prilogami itd. Nekateri lesni izvozniki imajo zunaj tudi skladišča, ki jih ne morejo kar tako na naglo vnovčiti. Ceniki za varovanje valute so za lesno trgovino pretirano visoki, zlasti zadene to one, ki dobe za svoj les falitnega plačila.

Važen faktor, ki ga ignorirajo inozemski prekupovalci, in ki je težka ovira nemotenemu obstoju naše lesne industrije, je desorganizacija glede cen. Kolebanje naše valute in tujih plačilnih sredstev na naši borzi, specijelno pa francoskega franka, je ustrahovalo dokaj naših lesnih industrijev, da so se odločili za prisilne prodaje. Točna informacija o cenah, katero bi nam zlasti lahko pribavljali lesni odsek Zveze industrijev, bi marsikoga obvarovala tozadevne škoda.

Končno naj pripomnim še nekaj. Govoril se o ustanovitvi lesne borze v Zagrebu. Nujno svetujem, da se ista osnuje na Sušaku, če iz enostavnega razloga, ker bo tukaj, ako se bo vodila smotrna trgovinska politika, zopet cvetela lesna trgovina v istem razmahu kakor nekdaj, ko je šlo preko Sušaka in Reke letno 90.000 vagonov. Danes je v Srednji Evropi Sušak največ obetajoče lesno tržišče, ki bo konkuriralo z malo vladno dobrohotnostjo Galacu in drugim važnim lesnim eksportnim tržiščem Evrope. Zlasti je važno v eksportnem pristanišču borzno razsodišče, ki je v stanju hitro urediti vse spore, da ni zastoja pri nakladanjih itd. ter ni potreba plačati visokih stožnin za ladje.

Na Sušaku so se začeli zadnji čas baviti z idejo, zadržati Delta s hišami. Da bi bilo to usodopol za pomena za razvoj in obstoj tega našega mladega tržišča, je vsakomur, ki pozna zgodovino tega pristanišča, jasno. Brajdica in Sušak sta predvsem in izključno skladišče za eksport lesa ter tvorita nedeljivo enoto. Vse drugo blago, ki se izvažalo ali uvažalo, je le zelo podrejenega pomena. Kot največji faktor eksporta dominira les in to dejstvo se mora pri organizaciji pristanišča in skladišča upoštevati. Brajdica in Delta morata in moreta postati ogromno skladišče eksporta naše jugoslovanske lesne industrije in pristojne oblasti korporacije morajo skrbeti za to, da se izločijo vse ovire, ki bi zmanjšale ali celo uničile pomen in važnost tega skladišča.

Ostanjeni prostori na Brajdici nikakor ne zadostujejo potrebam skladiščnih prostorov naše lesne industrije, kakor se je izkazalo pri zadnji komisiji za dodelitev teh prostorov. Edini izhod je torej splošni Brajdica s skladišči na Delti, ki naj služijo edino lesnemu eksportu. Tuji svetovni trgovci, ki pridejo na Sušak, želijo v tisti zalogo lesa in te morajo biti tako velikanske, da se prepriča svet o važnosti naše lesne industrije. Stavbe viditi tak trgovci, ki pride iz tujine k nam, drugod na svetu lepše in večje. On prida radi laza. Ekstenzivna možnost Sušaka je edino v eksportu lesa in v skladiščnih lesa. Potrebno skladiščne in železniške stavbe so seveda izvede. Zadržanje Delt s hišami pomeni obstoj in uničenje razvoja tega našega edinega jadranskega pristanišča, ki nam je d-stopen.

V mislih mi je, kaj bi rekel pokojni Andrija Kallež, ki je pred 50 leti, ko

sploh še ni bila izgrajena železnica na Reko, kot prvi prevažal les na Sušak, kjer je eksporter Bolf kot prvi ustanovil skladišče lesa, če bi videl sedaj te prostoro razidane s hišami, prostore, ki jih je v njegovi dalekovidnosti že takrat spoznal kot najvažnejšo eksportno točko naše lesne industrije.

Pred kratkim je bila na Sušaku komisija za razdeljevanje lesnih skladišč. Komisija je bila naznanjena po hrvaških in srbskih listih. Na Slovenijo ni mislil nihče in tako tudi ni bil nihče zastopan. Kakor hočejo Slovenci, tudi oni, ki so imeli že od prej tam skladišča, izriniti in odpraviti?

Upajmo, da meročajni faktorji vendar uvidijo, da ni Slovenije popolnoma prezreti in slovenske trgovce zapostaviti za raznimi tujimi elementi.

A. Kallež.

Občni zbor celjskega Trgovskega gremija

Celje, 14. aprila.

Občni zbor Trgovskega gremija za okoliš celjskega okrajnega glavarstva se je vršil v Narodnem domu ob pravni udeležbi. Zborovanja so se udeležili med drugimi tudi tajnik Fr. Mohorič kot zastopnik Zveze trgovskih gremijev, obrtno - zadržni inšpektor v Celju Iz. Založnik in načelnik Trgovske zadruge v Laškem K. Elsbacher. Iz poročila načelstva je posneti, da je štel gremij koncem l. 1923, skupno 814 članov, 137 pomočnikov in 173 vajencev. Članstvo se je pomnožilo za 83. Gremijski izdatki za l. 1924, v približni izmeri 40.000 Din, se bodo krili iz gremijskih naklad, ki so odmerjene za branjevece po 20 Din, za trgovce za največ tremi uslužbenci po 40 Din, za vse druge trgovce po 80 Din. V drugo kategorijo so uvrščeni tudi vsi lesni in živilski trgovci brez oziroma na število uslužbencev. Ker je gremij na podlagi sklepov laške in rogaške Trgovske zadruge raztegnil svoj delokrog tudi na okraj Laško in Rogatec, je bilo treba izpremeniti pravila in povziti število članov gremijskega načelstva in delegatov za gremijski zbor.

Na občnem zboru je predaval tajnik gosp. Mohorič o važnih trgovskih vprašanjih ter je gremijski zbor sklenil tudi resolucijo za ukinjenje stanovitve zakona ter protest proti likvidaciji oddelka ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani. Gremijalne pristojbine so sledeče: vpisnina za vajence se je povzela od 10 na 25 Din, oprotnina od 25 na 50, inkorporacijska pristojbina za trgovske družbe, agenture itd. na 2000 Din, za stroke z manjšimi obrati na 1000 Din. Inozemci in podjetja z večino inozemskega kapitala plačajo trikratni znesek. Razpravljalo se je še o celi vrsti aktualnih vprašanj ter debatiralo stvarno o raznih težnjah trgovskega stanu, ki vsled pomanjkanja denarja in valutarnih razmer padla v vedno večje težkoče.

Na zadržni šoli pri državni dvo-razredni trgovski šoli v Ljubljani je bil večer popoldne zaključek 11. šestmesečnega tečaja. Prisoten je bil g. veliki župan dr. Šporn z dvema referentoma, nadalje predstavniki Zadržne zveze v Ljubljani in Zveze slovenskih zadrž v Ljubljani. Gg. ravnatelj Gogala in veliki župan dr. Šporn sta absolvente v lepih govorih vzpodbujala k nesebičnem delu v zadržah. V tečaju je bilo 33 mladencev. Uspehi: 9 odlik, 20 prvi red, 4 drugi red. Solo vzdržujeta Zadržna zveza v Ljubljani in Zveza slovenskih zadrž, a vlada je prispevala za vzdrževanje šole polovico vseh stroškov in za štipendije 25.000 Din, kolikor sta dali tudi obe zvezi.

Letni zbor Centrale industrijskih korporacij v Beogradu. Kakor smo že poročali, se je vršil prošli teden letni zbor Centrale industrijskih korporacij v Beogradu. Iz Slovenije sta se udeležila zboru gg. dr. Fran Windischer, podpredsednik centrale, in inž. Milan Šuklje, tajnik Zveze industrijev. Kot zastopnik ministra za trgovino in industrijo je prisostvoval zborovanju načelnik industrijskega oddelka tega ministrstva Milivoj Savič. Zborovanje je vodil predsednik centrale Ignjat Bajloni. Zanimiv je bil zlasti referat Gjoke Čurčina, prvega tajnika centrale, ki je poročal o kritičnem stanju naše industrije, o kreditih v inozemstvu, industrijskem posojilu in kreditni politiki Narodne banke, katero je posebno kritiziral. Drugi tajnik dr. Cvetko Gregorič je referiral o carinski politiki in prišel do zaključka, da se morajo v naši carinski politiki malo bolj vpoštevati interesi naše industrije. Zatem sta sledila dva referata o V. mednarodni konferenci dala, zlasti tudi o 8-urnem delovniku, za katerega odpravo so se izrekli zborovalci. Po zborovanju so prisotni pod vodstvom predsednika Ignjata Bajlonija posestili ministra trgovine in industrije dr. Križanec.

Svetovno stanje posevkov. Poročila o stanju posevkov iz prekomorskih držav se glase izredno ugodno. Zlasti iz Argentine se poudarja vedno znova izredno bogat pridelek nove letve turščice. V Indiji je bilo dovolj dežja, ki je izglede znatno zboljšal. Tudi poročila iz Zedinj. držav so ugodnejša nego v prošlem tednu. Iz Evrope so poročila manj

ugodna, ker je razvoj posevkov zaradi neugodnega vremena ponekod zastal, v Nemčiji za skoro mesec dni.

Proga Užice - Vardište. Gradbena dela na železniški progi Užice - Vardište se bližajo koncu. Ako ne bo kakih zaprek, bo proga gotova koncem avgusta. Kakor je znano, je ta proga zato velike važnosti, ker navede srbskano železniško mrežo na bosansko mrežo in omogoči tako direktni dostop Srbije na morje. Da bi se Beograd priključil tej mreži, je potrebna zgradba proge Obrenovac - Beograd, ki bi bila 25 km dolga.

Spremembe pri naših sladkornih tvornicah. Živnostniska banka je od svojih delnic Vrbaške sladkorne tvornice ponudila 30 odst. sladkorni tvornici v Vrbašu, a ponudbe tvornici ni sprejela. Kakor poročajo, je te delnice prevzela potem Bosanska industrijska i trgovačka banka v Sarajevu. Nadalje se javlja, da bodo delnice d. d. Crvenka kotirale na beograjski, zagrebski in dunajski borzi.

Vagoni in lokomotive iz Madžarske. Madžarska se je obvezala po sporazumu z dne 3. februarja, da nam dobavi na račun reparacij v vrednosti 17.125.000 zlatih kron, od te svote 1.363.000 zlatih kron v imo restitucije odedenega železniškega materiala. Potemtakim so ta poslednja svota ne bo stavila na kredit madžarskemu reparacijskemu računu. Po sporazumu nam morajo Madžari dobaviti 80 lokomotiv normalnega tira, 25 potniških vagonov normalnega tira, 730 raznih tovornih vagonov normalnega tira in 430 tovornih vagonov ozkega tira. Dobavljanje tega popolnoma novega materiala se mora začeti v sredi leta 1926. in končati tekom 4 let po načrtu, ki je sporazumno izdelan.

Prodaje in dobave. Pri ravnateljstvu državnih železnice v Subotici se bo vršila dne 8. maja dražba okoli 500 komadov starih sodov. Pri oddenju za mornarico v Zemunu se bo vršila dne 8. maja ofertalna licitacija glede dobave barv in materiala za konserviranje. Natančnejše v Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Meja, št. 5 vabeuje: Pokret seljaka za agrarno reformu. — Prof. inž. Stj. Jurič: Sud dra. Lauza o modernim agrarnim reformama. — Inž. agr. Drag. Grušič: Prilikom osnivanja mlekarke zadruge u Čačku. — Oskar Ivon - Bilic: Pravljenje rakije iz pokvarenog (bolesnog) vina. — Obrazovanje naše zemljoradničke omladine u Českoslovačkoj. — Preteriranje apsolutnata knjevaške gospodarske škole. — Bilješke. — Razne vijesti. — Književnost. — Letna naročnina 120 Din. Uredništvo in uprava: Zagreb, Sudnička ul. 9.

Skupno potovanje v Švico. Švicarski konzulat v Zagrebu priredi v maju skupen izlet v Švico. Namen izleta je, da se posameznikom v Jugoslaviji ne glede na veliko razliko v valuti na razmeroma cenah način omogoči poset v Švico, z druge strani, da se pri tej priliki seznanijo tukajšnji industriji in finančniki z razmerami v Švici in da se tako poglobijo gospodarski stiki med našo državo in Švico. Cena za potovanje znaša 400 švicarskih frankov za osebo. V tem znesku je zapopadana vozna karta Podrošca - Buhe, železniška karta po Švici, hrana in stanovanje v Švici, švicarski, avstrijski in italijanski vizum, vodič po švicarskih mestih, prospekti, brošure itd. V ceni pa ni vračunana karta do Podrošca, obratna karta od Chiassa do doma, napitnine v Švici, nosači in event. vožnje do kolodvora v raznih mestih. Število udeležencev mora znašati najmanj 61. Potovanje krene iz Zagreba, a udeleženci iz Slovenije se bodo priključili v Ljubljani. Potovanje se konča na švicarski meji v Chiassu, kjer se družba razide. Prijave za potovanje je vpsala ti najkasneje do 5. maja Zvezi za tujski promet v Ljubljani ali pa najkasneje do 8. maja neposredno švicarskemu konzulatu v Zagrebu. Obenem s prijavo se naj vpsolje vsoto 400 šv. fr. v frankih ali pa v protivrednosti po dnevnem kurzu v dinarjih. Vsa podrobna pojasnila daje na zahtevo švicarski konzulat v Zagrebu in Zveza za tujski promet v Ljubljani.

Posestvo

v bližini Maribora, 5 oraloval sadonosnik, njiv, travnikov in gozda, velika zidana hiša in hlev za 5 glav živine vse v najboljšem stanju se po ceni prodaja. Naslov pove iz vlnudnosti

Breznik

Maribor, Glavni trg 18/II.

Zahvala.

Vsled smrti mojega nepričakovano umrlega soproga in očeta

Martina Krajšeka

sodnega poduradnika v Murški Soboti izreklam tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem g. uradnikom za iskazano sočutje, usluge in poklonitev venca, pevškemu zboru za gniljivo petje ter vsem ostalemu občinstvu, ki so pokojnika spremlili do hladnega groba.

Maribor, 15. aprila 1924.

ZINA KRAJSEK soproga

VERA, JANKO, MIRKO, otroci.

Sport

Še nekatere nogometne tekme zadnjih dni:

Subotica: Zadnje nedeljo so se vršile tekme za olimpijski pokal. Sodelovalo je šest klubov, ki so medseboj igrali po eno tekmo 2 X 15 minut. Pokal je dobilo mlado prvorazredno železničarsko moštvo Žak.

Sombor: Somborski Sportklub : Amaterji 1 : 1.

Novi Sad: Vojvodina : Juda Makabi 1 : 1. (Prvenstvena.)

Sarajevo: Tekme v korist Olimpijskega fonda: Slavija : Sašk 3 : 2 (I), Slavija : Hajduk 1 : 0.

Dunaj: Včeraj, v torek, je igralo na Dunaju kot prvo švedsko moštvo enastorica kluba Hammarby, in sicer proti Sportklubu. Stockholmsko moštvo, ki šteje med najboljša švedske, je poleti igralo v Stockholmu proti dunajskim Amaterjem neodločeno z 2 : 2 ter je premagalo londonsko amatersko reprezentanco s 4 : 0. Že iz teh rezultatov je razvidno, da stoji Stockholmi na visoki višini nogometne umetnosti. Čeprav huda letošnja zima na Švedskem ni dopustila izdatnega treninga in so Švedi nastopili z nekatereimi rezervami — manj kala sta jim predvsem srednji krilec in njihov izredni vratar Ohlsson — je moral Sportklub računati s trdim nasprotnikom. Vendar se je Sportklubu posrečilo premagati Švede z 1 : 0. Tekmi je prisostvovalo 4000 gledalcev, med njimi švedski poslanik na Dumaju.

Budimpešta: Zadnje prvenstvene tekme: MTK : MTE 3 : 2, MTE : Zuglo 0 : 1, FTC : Törkves 3 : 1. Prvak je postal torej MTK.

London: Škotska : Anglija 1 : 1 (1 : 0).

Velikonočne nogometne tekme v Ljubljani. — Na Velikonočne praznike gostuje v Ljubljani T. u. SV. München v. 1860. Gostovanje graškega «Sturma» na Veliko soboto vsled odpovedi Gradčanov odpade. Vkljub temu ostane med Ilirijo in Hermesom pri prvotnem dogovoru ter igra proti Monakovčanom v nedeljo Hermes, v ponedeljek pa Ilirija. Na

Tujci v Ljubljani

Od ponedeljka na torek je prenočilo v Ljubljani 136 tujcev in sicer v hotelu: UNION 43, med njimi: Della Riccio Lorenc, trgovec, Trst; Frisch Pinkas, tovarnar, Dunaj; Grom Franc, trgovec, Trst; Horvatič Ivan, trgovec, Sisek; Kompos Fric, potnik, Dunaj; Ripper Fr., potnik, Dunaj; Rosenfeld Evgen, trgovec, Dunaj; Tachtler Oskar, trgovec, Zagreb.

SLON 22, med njimi: Bergamini Art., trgovec, Modena; Bauer Makso, trgovski potnik, Dunaj; Benker Ivan, tovarnar, St. Pölten; Kletecka Maks, inženjer

mesto izpadle tekme s Sturmom se vrši na Veliko soboto prvenstvena tekma Ilirija : Jadran.

LNP. — Danes, 16. t. m. ob 18. uri redna seja poslovnega odbora v Sportni zvezi. — Tajnik.

Jugoslovanski tenis-savez. Na drugi glavni skupščini tega saveza je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik H. Würth, podpredsednik dr. Hadži, I. tajnik dr. Heinz, II. tajnik dr. Varičak, blagajnik dr. Ulmansky, odborniki gg. Dembič, dr. Gostiša, Keper, dr. Müller, Somnaja, dr. Mohr (Karlovac), dr. Muačević (Osijek), Ivan Roglič (Maribor), Mirko Seunig (Ljubljana), Vladarski (Karlovac), Vranković, Tehnični odbor: predsednik dr. Hadži, tajnik dr. Varičak, odborniki: Dembič, dr. Müller, dr. Ulmansky, Handicaper: dr. Ulmansky in dr. Müller.

Novi odbor Ljublj. Plivaškega Podsaveza. Na občnem zboru Ljublj. Plivaškega Podsaveza dne 11. aprila je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik dr. Majer, podpredsednik inž. Debeljak, I. tajnik Trnkoczy St., II. tajnik Saksida V., blagajnik Pust, tehnični referent inž. Bloudek, odborniki gg. Vodišek, Kramaršič Vinko, Koman, inž. Cerne, Malxner, namestnik Kramaršič Vlado. Revizijski odbor: dr. Pretnar, Malenšek.

Zdržištev avtomobilskih klubov Jugoslavije. Na podlagi sklepa glavne skupščine beograjskega Autokluba se je nedavno vršila skupna seja ujedinenih avtomobilskih klubov naše države. Novo društvo bo imelo ime: Avtomobilski klub kraljevine Srb, Hrvatov in Slovencev. Centrala bo v Beogradu, sekcije pa zaenkrat v Zagrebu, Somboru in Ljubljani, kjer so že obstojali avtomobilski klubi, kasneje pa se otvorijo sekcije še v drugih mestih. Za predsednika novega kluba je bil izvoljen knez Pavle. Predsedniki dosedanjih avtomobilskih klubov v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani so izvoljeni za podpredsednike. Poleg tega sta sekciji v Zagrebu in Ljubljani delegirali v upravo po tri člane, po dva pa v nadzorni odbor. Ostali člani uprave so Beograjčani.

Darujte, da rešimo sokolski Tabor!

Dunaj: Spitz Alfred, representant, Dunaj.

JUŽNI KOLODVOR 12, med njimi: Cihlar Josip, trgovec, Bruch; Tauber J., potnik, Dunaj.

ŠTRUKELJ 11.

LLOYD 4.

SOČA 11.

Poleg tega v gostilnah: De Schiava 16, Ravniki 5, Stari tišlar 4, Češnovar 3.

Lastnik in izdajatelj: Konzorcij «Jutra». Odgovorni urednik: Fr. Brozovič. Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Prometni zavod za premog

d. d.

v Ljubljani

prodaja

127

premog

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in raspečava na debelo

inozemski premog in koks

vsa vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete

NASLOV: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG, D. D., V LJUBLJANI

Miklošičeva cesta št. 15/II.

Zahvala

Vsem, ki so nam ob priliki prebridke izgube našega ljubljanskega in nepoznanega sina

Milana Kavčiča

dijaka 5. razreda realke

stali ob strani s tolažilno besedo in ga spremlili na njegovi zadnji poti v tako obilnem številu, izreklam tem potom najiskrenejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujem gg. duhovščini, njegovim učiteljem in sošolcem, Glasb. Matiči za gniljivo petje, bratom Sokolom, bratstvo Primorcev, vsem govornikom ob njegovem odprtem grobu. Torej vsem, ki ste z nami čutili in nam skrbili lajhati gorje, iskrena hvala.

Maribor, 16. aprila 1924.

Rodbina Kavčič

MAURICE LEBLANC TIGROVI ZOBZE

Koncem Boulevard Maillota je prekoračil užitijsko mejo in se obrnil v notranje mesto. Okrožna železniška postaja je v bližini. On se odpravi k postaji, vzame listek in se odpelje v Auteuil. Oba zasledovalca vedno neopažena za njim.

«Čudno,» pravi, «sedaj ponavlja ono pot, katero je šel že pred štirinajstimi dnevi.»

Neznane korake sedaj vzdolž starega obzidja in tekom četrt ure prispe do Boulevarda Suchet in potem do palače, ki je bila last pokojnega inženjerja Fauvilla. Pred to palačo poskoči po trati starega obzidja na vrh ter tu obstane, negiben, nasproti palači. Potem nastopi in nadaljuje svojo pot ter se nazadnje zgubi v tminah bulonjskega gozda.

«Na delo in pogum!» zamrmra Perenna spremljevalcu.

«Kaj hočete reči?» vpraša Mazeroux in ga zadrži.

«Jasno je! Skočiva nanj, trenutek je ugoden, sam je in midva v dveh!»

«Pa vi se šalite, gospodar!»

«Salim? Zakaj?»

«Saj ne smem prijeti osebe brez vzroka in brez pismenega ukaza!»

«Brez vzroka? Bandita kakor tegale? Roparja, morilca? Pa kaj še hočete?»

«Hočem še to, česar nimam.»

«Namreč?»

«Zaporno povelje.»

Njegov naglas je bil tako prepričan in izgovor tako ne-hogljien, da je Perenna kar bruhal v smeh.

«Nimaš zapornega povelja? Ti revež ti! Čakaj, koj boš videl, kako se opravi tudi brez njega.»

«Nič ne bom videl!» zagotavlja Mazeroux in se oprime Perenna. «Nikar se ga ne dotaknite!»

«Toda, bedak, kakršen si!» ugovarja Perenna. «Da nama odide ta prilika, kdaj ga zopet najdeva?»

«Izlahka! Očividno se mož vrača domov, jaz pa tačas naglo telefoniram policijskemu komisarju, prefekturi, in jutri zjutraj...»

«Pa če medtem ptiček sfrči?»

«Pa jaz nimam zapornega povelja!»

Don Luis Perenna ukroti svojo jezo, ki se ga polasča, ker je spoznal, da bi vse njegovo pigovarjanje bilo zaman napram temu korektnemu uradniku, in Mazeroux bi bil celo sposoben, da brani sovražnika proti njemu samemu. Zato mu pravi:

«Bedak si kakor vsi, ki hočejo izvrševati policijsko službo s kosi papirja, ukazi, akti, podpisi, mandati in drugo navlako. Policijska se izvršuje s pestjo, prijatelj moj! Kadar stopi sovražnik predte, ga primeš ali pa riskiraš, da boš pozneje prijel v prazno. Torej, lahko noč! Jaz grem leč. Telefoniraj mi, kadar bo vse zavoženo!»

Ljut se vrne na svoj dom, umorjen od prigode, v kateri nima svobodnih rok, da deluje, kakor smatra sam za umestno in potrebno. Drugo jutro ga pa vendar premaga želja, da bi izvedel, kaj je opravila policija z neznancem in ali ga že ima ali ne. Zato vstane in se naglo opravi.

Ta hip ga Mazeroux pokliče na telefon. Naglo skoči k majhni kabini, ki si jo je njegov prednik dal za telefon pripraviti v prvem nadstropju v temnem kotičku, ki je imel zvezo samo z njegovo sobo za delo. Tukaj privije električno luč.

«Si ti, Aleksander?»

«Da, gospodar, nahajam se v vinski trgovini blizu Boulevarda Richard Wallace.»

«Pa naš neznanec?»

«Še vedno je v gnezdu, toda skrajni čas je.»

«Tako?»

«Da, kovčgi so pripravljeni, to jutro se namerava še odpraviti.»

«Kako si izvedel?»

«Od domače, ki je pravkar vstopila in ki nam bo odprla.»

«Je-li sam doma?»

«Da, domača mu pripravlja hrano, zvečer pa odide. Nikdo ne prihaja k njemu razen leke zagnjene gospodične, ki ga je doslej trikrat obiskala. Domača bi je ne mogla spoznati, tako gosto je bila vedno zagnjena. O njem pravi, da je menda znanstvenik, ki vedno nekaj proučuje ali čita ali piše.»

«Imaš li sedaj zaporno povelje?»

«Da, pravkar ga nameravamo izvršiti.»

«Tako? pridem.»

«Nemogoče. Nam poveljuje podšef Weber. Sicer pa, vam je-li zadnja vest o gospej Fauvilleovi znana?»

«O gospej Fauville?»

«Da, poskusila je nocoj samomor.»

«Kaj, poskusila je samo...»

Perenna je vzkliknil v začudenju, še bolj pa je bil začuden, da je isti hip zaslišal drug enak ali sličen vzklik začudenja ali presenečenja, kakor prav bližen odmev.

Ne da bi izpustil slušalico, se obrne in zagleda v svoji sobi gospodično Levasseur nekaj korakov oddaljeno, vso plašno in posinelo, z bolesto razteglim obrazom. Njuna pogleda se srečata in ona se oddalji, on pa preiščuje:

«Kaj za vruga ji je, zakaj je tukaj poslušala moj razgovor in zakaj izgleda tako prestrašena?»

Mazeroux pa nadaljuje: «Sporočila je v naprej, da se namerava usmrtiti... Bila je pogumna...»

«Pa kako?» vprašuje Perenna.

«Povem vam pozneje, gospodar. Sedaj me kličejo. Predvsem pa, gospodar, ostanite, kjer ste, ne hodite semkaj!»

«Pač,» pravi, «pridem takoj!»

«Če pa nameravate, potem le brž, naskok pričinja.»

«Hitim!»

Originalna Jazz-Band

Plesovi 712/a

Razne atrakcije

Otvoritev

19.

aprila

Cercle des Etrangers - Zamet -

Slavenski Monte - Carlo

Prehodišče z Rijeke in Opatije na Jugoslovansko področje s posebnim avtomobilskim prometom vsake pol ure; vožnja traja 15 minut

Otvoritev

19.

aprila

Amerikanski bar

Prvorazredna restavracija

Specijalna mehanična delavnica

za popravo pisalnih in računskih strojev

L. BARAGA, LJUBLJANA, Selenburgova ul. 61.

MERAKL

boje, mastila, lakove, štuk, emalje, kistove i jamačno čisti firnis najbolje kakvoče nude

MEDIČ-ZANKL

družba z o. z.

MARIBOR, LJUBLJANA, NOVI SAD, p. družn. os. centrala, skladišče.

Tvornice: 679/a

LJUBLJANA - MEDVODE.

Praktične patentne fotelje

(sklopne postelje)

nudi najceneje, kakor tapetniške izdelke

R. SEVER, 389/a

specijalna zaloga tapetniških izdelkov, Ljubljana, Gosposvetska cesta 6. Prodaja žimo in morsko travo na veliko in drobno. Konkurenčne cene!

Vse po primerno znižanih cenah!

Pri nizki ceni!

IGN. ŽARGI

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 3

Nudi cenjenim odjemalcem veliko izbero potrebščin za krojače in šivlje. Velika izbora nogavic, rokavic, triko perila in poravnanih ženskih volnenih jopic ter razno možho, damsko in otroško perilo, svilen, pletene samovoznice itd.

Vse po primerno znižanih cenah!

Slamnike

za dame in gospode, najnovejših novosti, ravno tako preoblikovanje in prebarvanje se izdeluje po konkurenčni ceni.

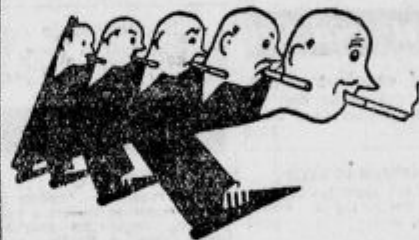
Tovarna slamninkov Alojzij Skrabar, Domžale.

Modni salon

M. Sedej-Strnad

Ljubljana, Prešernova ulica 3

priporoča francoske in dunajske modele. — Prvovrstno domače delo. Solidne cene.

Gigarete-specijalitete

pušimo iz prihrankov na 10 do 20%, nem popustu, ki ga dobimo od trdke R. Šink-vec nasl. K. Soss Ljubljana, Mestni trg 19. Prijatelj, pojdi in stori tudi ti tako!

Ažurira

Toni Jager - Černe

Dvorni trg 1.

Najceneje CEMENT

Frima Portland

Trboveški in Dalmatinski

dobavlja

v poljubnih množinah.

V za'ogi tudi apno.

Naročila sp. ejema:

H. Petrič,

Gosposvetska cesta 16/1.

III Telefon 243. 4/6/a

Lepa trgovina

z dvema velikima skladiščema in gospodarskim poslopijem, štirimi sobami, kopalno sobo (vse z električno razsvetljavo), velikim sadonosnikom, lepim vrtom za zelenjavo se zaradi preselitve

takoj proda.

Potreben kapital v teku tega leta 200.000 Din, ostanek po dogovoru. Pisma glede informacij naj se pošiljajo na poštni predal št. 11 v Ormožu (Slovenija). 1718 a

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš srčno ljubljeni soprog, nepozabni oče, stari oče in tast, gospod

Miroslav Praprotnik

orož. stražmojster v p.

v torek dne 15. aprila t. l. mirno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek dne 17. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Glince št. 37 (Tribuč va hiša) na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 15. aprila 1924.

Katarina Praprotnik
soprog.

Mirko, Vilko, Edvard, Avgust
sinovi.

Milica, Tončka
hčeri.

Vsi ostali sorodniki.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

1805-a

Vabilo

na redni občni zbor Tovarne zaves „Stora“, d. d.

v št. Vidu nad Ljubljano,

ki se bo vršil dne 25. aprila 1924 ob 3. uri popoldne v posvetovalnici Zadrugne gospodarske banke v Ljubljani, Miklošičeva cesta 10, z nastopnim dnevnim redom:

- 1.) Poročilo upravnega sveta o poslovnem letu 1923 in predložitev bilance z dne 31. decembra 1923.
- 2.) Poročilo nadzorstvenega sveta.
- 3.) Odboritev bilance za leto 1923 in sklepanje o razdelitvi čistega dobička ter razrešnici upravnemu svetu.
- 4.) Sprememba pravil tako, da se vsled že izvršene nove emisije glasi prvi stavek § 7. družbenih pravil: Delniška glavica znaša Din 1.000.000— in je razdeljena na 8000 v gotovini polno vplačanih delnic po Din 125—.
- 5.) Volitev nadzorstvenega sveta.
- 6.) Slučajnosti.

Opomba: Na občnem zboru imajo glasovalno pravico oni delničarji, ki so položili pri blagajni Zadrugne gospodarske banke, d. d. v Ljubljani tri dni pred občnim zborom vsaj 10 delnic z nezapadlimi kuponi.

1801/a

Upravni svet.